

Posudek oponenta diplomové práce

Moss, Linda. *Současný pohled mezinárodních organizací na koncept celoživotního učení: Srovnání UNESCO a OECD. Praha, 2014, 87 s., 7 s. příloh.* Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Hlavním cílem práce je na „základě analýzy klíčových dokumentů srovnat pojetí celoživotního učení mezinárodní organizace UNESCO s pojetím OECD, jakožto dvou specifických pohledů na tuto problematiku.“ Pro dosažení tohoto cíle autorka nejdříve provedla přehled teoretických přístupů k celoživotnímu učení a vzdělávání a pak na základě „analýzy klíčových dokumentů“ popsala specifika přístupů obou institucí tak, jak je uplatňují ve své praxi, přičemž struktura popisu není stejná, ale je odvozena právě od specifického pojetí celoživotního učení. V poslední srovnávací subkapitole se autorka opírá o Rubensonův model celoživotního učení, v němž hrají hlavní roli tři aktéři (regulátory) společenského života, tj. stát, trh a občanská společnost, které si autorka zvolila za srovnávací kritéria obou přístupů. Na těchto třech kritériích (dimenzích) se pak snaží ukázat, co mají přístupy obou institucí společné a co je rozděluje.

Cíl práce, tj. ukázat na rozdíly v přístupu dvou mezinárodních institucí k celoživotnímu učení, hodnotím jako poměrně málo ambiciózní. Závěrečná komparace, která by měla obsahovat originální přínos autorky k dané problematice, má jenom šest stran a do velké míry opakuje to, co už bylo zřejmé z předcházejících dvou popisných subkapitol.

Má hlavní výhrada vůči struktuře posuzované práce však směřuje k metodologii. Práce postrádá podrobnější popis postupu autorky při výběru, sběru a analýze dat. Čtenář se v subkapitole 3.1.2. (příhodně) nazvané „*Několik poznámek k použité metodologii*“ nedozví, jak byly klíčové dokumenty definovány. Autorka uvádí jen to, že jako analytické kategorie vybrala ty dokumenty, které se o celoživotním vzdělávání zmiňují, nebo se k němu přímo vztahují, ale ty, které považovala za klíčové, neuvedla. V textu postrádám jasné slovo o tom, které dokumenty obsahují „koncept“ celoživotního vzdělávání daných institucí, a které se o něm jen zmiňují. Čtenáři není známo, jakým způsobem, autorka „koncept“ ve své práci

zrekonstruovala! Pro lepší orientaci čtenáře by bylo jistě přínosné, kdyby autorka v příloze uvedla seznam obsahových jednotek, které sledovala.

2. Odborná úroveň

Přehled teoretických přístupů k celoživotnímu učení a vzdělávání považuji za zdařilý a podložený četbou dostatečného množství vhodné domácí i zahraniční literatury. Práce má popisný charakter. Má přispět k lepší orientaci čtenáře. Sice autorka slibuje, že „*cílem práce je podat ucelený přehled, včetně kritického zhodnocení pojetí obou srovnávaných organizací.*“, kritického zhodnocení je v jejím textu jen minimum a vychází spíše z převzatých názorů jiných autorů. V úvodu avizovaná snaha „*nalézt faktory*“, které ovlivnily vývoj konceptu celoživotního učení a odpovědět na otázku, „*jakými konkrétními nástroji*“ zmiňované organizace koncept uplatňují, zůstala mimo systematickou analýzu autorky.

Většina kapitol či subkapitol je zpracována přehledně a logicky konzistentně. Příkladem opaku může být subkapitola 3.1.4., v níž autorka popisuje neoliberální orientaci OECD, kterou pak zcela nelogicky dokumentuje na příkladu Švédska se silným státem a normativním přístupem ke vzdělání.

3. Práce s literaturou

Zpracování a prezentaci literatury lze pro diplomovou práci hodnotit jako dostačující.

4. Grafické zpracování

Grafická podoba textu a úprava stránek odpovídá požadavkům na diplomovou práci.

5. Jazyková úroveň

Jazykový styl práce hodnotím jako velmi dobrý.

6. Podněty k rozpravě

Autorka by měla především odpovědět na otázku, proč redukovala popis metodologie na nedostatečné minimum? Mohla by také blíže osvětlit svůj postup při rekonstrukci koncepcí celoživotního učení u UNESCO a OECD. Též by pak mohla členům komise vysvětlit větu na str. 57 své práce: „*Ačkoliv se názory na to, jak s věděním nakládat, liší, je jisté, že sociální dynamika si žádá dosti zásadní změnu paradigmatu.*“ Hlavně mne zajímá, jak to ta sociální dynamika dělá?

7. Závěrečné hodnocení práce

Práci, doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm: „dobrý“.

V Praze 2. 9. 2014

Doc. PhDr. Pavol Frič, PhD.